

TØNNING-TRÆDEN FRISKOLE

Skolebakken 24
8740 Brædstrup
Tlf. 7575 2737
www.ttfriskole.dk
kontor@ttfriskole.dk

Tønning-Træden Friskole
og Børnehave

NYHEDSBREV NOVEMBER 2019

VIGTIGE DATOER:

- 29. november: juleklippedag på skolen kl 8.00-12.00
- 12. december: julekoncert kl.18.30
- 18. december: julearr. for børnehaven, kl. 16.45
- 20. december: juleafslutning/sidste skoledag før ferie
- 6. januar: første skoledag efter ferien

Kære forældre.

*"Nu falmer skoven trindt om land
og fuglestemmen daler..."*

Tegnene på efterår er nu ganske tydelige, når vi kigger rundt omkring os i naturen. Blæst og regn er godt på vej med at ruske bladene af træernes grene. Markerne står tilbage med sorten muld og de golde stubbe.

Og ydermere er vi nu gået tilbage til "vintertid", så vi for alvor mærker, at det bliver tidligt mørkt. Vi gør os klar til vinteren, klar til at være inde, tænder brændeovnen, boglæsning intensiveres måske for nogle, mens andre strikker, børnene leger med Lego, Barbie osv. Det er en del af det fantastiske ved at bo lige netop i Danmark. Vi oplever årstidernes skiften. Vi har det hele. Og det er vel i virkeligheden ganske rart. At selvom vi elsker sol og varme og de lyse nætter, så er der noget hyggeligt ved denne årstid. Den inviterer til noget andet. Det drejer sig bare om at finde de gode muligheder i det. Og bare leve med og nyde det, som det giver.

På Friskolen er vi fra uge 43 gået ind i "de stille morgener". Der, hvor vi begynder dagen med 20 minutters stille læsning. Der, hvor vi ser eleverne med en bog fordybe sig morgen efter morgen og lade dagen begynde stille og roligt.

Hvor er det bare skønt at opleve, hvad disse 20 minutter giver vores børn. Ikke kun den ro, hvormed de får startet på skoledagen, men også hvordan de bliver inspireret af hinandens bøger og får lyst til at bevæge sig ind på nye genreveje.

I uge 41 havde vi atter fornøjelsen at være på studietur med 8. og 9. klasse. Denne gang til Berlin med særligt fokus på 2. verdenskrig og årene under Den Kolde Krig. Det blev et både alvorligt og tankevækkende besøg, hvor eleverne stiftede bekendtskab med forhold, der har været ganske frygtelige at leve under. Besøget i Berlin gav også indblik i en by, der er en moderne metropol, et multikulturelt centrum, der giver oplevelser af enhver art. Så godt fyldt op af spændende oplevelser og indtryk, er der både fagligt og socialt masser at bygge videre på for vores elever.

Hvor er det bare fantastisk, at vi på TTF kan give vores elever mulighed for at opleve. Mulighed for at lade nysgerrigheden være en bærende kraft. Mulighed for at de sammen kan se og opleve verden (både den nære og den fjerne). Mulighed for at lade sig gribe af historien og mærke, at vi er en del af noget større. Hvad enten vi taler om skolebytte, tur til Givskud, København eller til udlandet, så giver disse ture noget ekstra. Noget, vi ikke bare kan læse om eller se på film. Vi mærker, vi oplever, vi lever det ud. Det er en del af vores dannelse på TTF!

Inden længe er vi i december, og fredag den 29/11 har vi Juleklipdag. Her hygges, klippes og klistres, og årets julepynt hænges op i Aulaen.

Og torsdag den 12/12 afholder vi årets julekoncert, som 3. klasse er vært for. Koncerten er åben for alle, så kom og vær med til en hyggelig aften i julemusikkens tegn.

*De varmeste hilsner
Thomas Kilsmark
skoleleder*

FRA BØRNEHAVEN.

Vi ligger fortsat i byggerod i klubben, og selvom det går fremad, så står lokalerne ikke færdige i morgen. Vi løser pladsmanglen ok om formiddagen, hvor vi kan bruge BB, men vi er bare max presset om eftermiddagen, specielt i denne tid med regn og rusk. Så ja, der er mere larm og flere konflikter mellem børnene. Men tro mig, vi gør hvad vi kan for at minimere begge dele.

November er jo godt i gang, - så det betyder, at vi er i gang med at lave hemmeligheder, - som jeg jo af gode grunde så ikke kan dele med jer hvad det handler om. Beklager.

Sidste del af vores deltagelse, eller rettere min deltagelse på "Faglig Fyrtårn" omkring redskaber og ideer til, hvordan vi kan implementere den nye styrkede læreplan er afviklet, - så nu er det i arbejdstøjet for alvor.

Jeg har fx. en forventning om, at vi kan få afklaret, hvordan vi ønsker at arbejde hen imod vores børnesyn skal være på vores næste personalemøde d.11.11.19.

En del af den ny styrkede læreplan handler om, at vi får etableret en evalueringskultur, vi hele tiden forholder os til vores pædagogiske praksis.

Vi har derfor afprøvet, i oktober måned, at gøre det vi egentlig skriver i vores kostpolitik vi gør, nemlig, - at vi som udgangspunkt ikke vil blande os i, - i hvilken rækkefølge børnene spiser den madpakke, som I har smurt til dem. Det har vi rent faktisk ikke været så gode til at overholde, fordi vi har en oplevelse af, at det "lækkerierne" der røg ned til fordel for fx. rugbrødet.

Madpakkerne indeholder for det meste rigtig meget forskelligt, - alt fra frugt / grønt, forskellige nødder, ostepapere, figenstænger i forskellige udgaver, drikkeyoghurter og ikke mindst myslibarer og pølsesnacks i mange forskellige afskygninger udover brød / pålæg, - måske salater fra aftensmaden.

Vi har gerne helt konkret villet afprøve, om børnene rent faktisk selv kan administrere, at få spist noget "basismad", som de også kan holde energien oppe på, når der er så meget forskelligt at vælge imellem. Eller om de hurtigt bliver sultne igen, fordi de vælger fra den lettere afdeling som fx. ostepapere, myslibaren, pølsesnacken og måske lidt frugt.

Der kommer selvfølgelig et skriv om resultatet af vores evaluering og evt. mulige nye tiltag i forhold til praksis.

Jeg forestiller mig også, at vore forældre inddrages i en eller anden form.

I BØRNEBOLIGEN.

Vi vil igen tilbyde børnene svømmehalsture her hen over de her mørke måneder. Det var i hvert fald en stor succes sidste år og det giver også et noget andet samvær, når der sker noget andet end sædvanligt.

Vi håber på at første tur kan blive onsdag i næste uge, - altså d.13.11.

Mere om hvem og hvordan på Intra meget snart.

Så er vi ved at finde vores ben igen efter vi er kommet ind fra ude månederne.

Lige nu er børnene helt vildt optagede af at lave rekorder, som kan komme med i vores interne rekordbog.

Der var fx. en gruppe drenge, der byggede små huse, lavet af klodser de slæbte ned fra hemsen. De satte små biler ind omkring i gaderne og mindre klodser udgjorde, så vidt jeg forstod det, mennesker. De fik lavet 102 huse i det lille læserum i 0 kl.- hvilket jeg synes er ret godt gået, - når der også var fire til fem store drenge i rummet.

Nogle afprøver rekordforsøg gående på, hvor længe de kan holde ud at sidde et bestemt sted på gulvet, uden at foretage sig noget andet end måske bladre lidt i et blad. Og de har altså selv valgt det, de er ikke sat der.

Vi havde inviteret til forældre kaffe / te i forbindelse med Halloween d.31.10. Det var der bare så fin opbakning til, - så tusind tak for det. Det var en rigtig hyggelig *uhygge* eftermiddag.

Med ønsket om en rigtig dejlig regnvejrs fri november.

Yrsa

SKOLERNES MOTIONSDAG

Traditionen tro skulle der høj puls og røde kinder til, før efterårsferien kunne nydes. Mens de store elever var et smut i Berlin, gav resten af skolen den nemlig gas på Skolernes motionsdag.

Lillehjul løb utallige runder om skolen og samlede pigge til pindsvin, mens mellemhjul og syvende klasse havde gang i adventure race.

Der blev fundet nye navne til "Det gyldne bræt" - fuldt fortjent! Dejligt at se, at mudrede bukser og våde strømper kan følges ad med højt humør og stærkt samarbejde.

TONS OG RACE I REGNVEJR

Fredag op til efterårsferien stod vanen tro i bevægelsens tegn, da Skolernes Idrætsdag 2019 løb af stablen. For

Lillehjul betød det masser af motion på både en racerrute rundt om skolen og en tonserbane i gymnastiksalen.

Der blev gået godt til den begge steder, og lerpindsvinene, der markerede, hvor mange runder hver klasse fik løbet rundt om

skolen, blev fyldt til bristepunktet. I sidste ende blev det anden klasse, der løb af med sejren og vandt en klassepræmie. Den bedste personlige rekord blev sat af Huxi, også fra anden klasse, der kom op på at race hele 32 runder rundt om skolen.

På trods af lidt regn og blæst her og der var det en dag fyldt med smil og bevægelsesglæde. En dag med fokus på engagement. En dag med fokus på fællesskab.

EMNEUGE FOR 1., 2. OG 3. KLASSE I UGE 46

I uge 46 skal eleverne i 1., 2. og 3. klasse have et fælles emne om Bangladesh. Vi arbejder med materialet, som bliver udgivet ifm. Børnenes U-landskalender. Overskuddet går i år til børn i Bangladesh.

Mandag arbejder vi i klasserne, hvor eleverne bliver introduceret til landet gennem forskellige opgaver og film.

Tirsdag, onsdag og torsdag er børnene på blandede hold, hvor de skal arbejde i følgende tre værksteder:

Fotohistorier: Her arbejder eleverne på Ipads, med at fremstille historier fra Bangladesh med tekst og billeder. Hver dag, efter middag kommer eleverne til at præsentere deres historier for de andre elever.

Madlavning: På dette værksted skal eleverne lave spændende mad og drikke fra Bangladesh. De skal arbejde med krydderier og får nogle

nye smagsoplevelser. Vi slutter af med at spise et fælles måltid, ved et smukt pyntet bord.

Kreativt værksted: Her skal eleverne lave et Bangladeshisk bogstavstræ. Dette er en tradition at lave for skolebørn i Bangladesh på landets modersmålsdag. Børnene laver et fint træ, som pyntes med bogstaver og udsagn. Vi laver også akvarelbilleder til kendte fabler fra landet.

Fredag laver alle børn en venskabsbog, som de får med hjem til minde om en hyggelig og lærerig uge.

4. KLASSE TIL SPIL DANSK I FORUM HORSENS

Mandag d. 28/10 deltog hele 4. klasse i Spil Dansk i Horsens. Op til dagen havde vi øvet 5 nye sange, og den dag var vi sammen med 900 andre børn. Det var sjovt at lave noget andet end normalt, og det var dejligt at møde en masse andre, både nogen vi kendte fra andre skoler og nogle nye. De to bedste sange var "Troende tvivler" og "Øje på dig". Det var godt, at der var band på. Det gjorde det lettere at holde rytmen. Det var fedt at være så mange til at synge og det var sjovt, da vi lavede Boogie Woogie allesammen på en gang. Vi synes, at ham der havde skrevet sangene lignede Harry Potter.

Det var en god dag og de fleste af os gad godt prøve det igen.

Elever fra 4. klasse

TUR TIL BERLIN

Ugen inden efterårsferien var 8. -og 9. klasse samt Esben, Thomas og Katrine i Berlin.

Som optakt til turen arbejdede eleverne i uge 40 med et projekt. Eleverne valgte udtryksform og blev herefter tildelt et historisk emne f.eks. Cubakrisen, Murens

fald, D-dag, livet ved muren, jødeforfølgelse/krystalnatten, Mindesmærket for Europas myrdede jøder. Eleverne producerede flotte malerier, humoristiske film, dokumentarfilm, konstruktioner og skuespil.

Mandag morgen trillede bussen fra Alfa Travel ind på parkeringspladsen, hvor 32 forventningsfulde unge mennesker

ventede. Buschaufføren Niels fulgte os ugen igennem. En oplevelsesrig uge

med besøg i koncentrationslejren Sachsenhausen, cykeltur rundt i Berlin, DDR museum, shoppetid,

Alexanderplads, Eastside Gallery, Berliner Dom, Brandenburger Tor, Monumentet for de myrdede jøder, undervisningsforløb med bl.a. flugthistorier fra muren ved Bernauer Straße, Olympia Stadion, BlueMan show mm. Vi har fået god mad, gået mange kilometer, hygget, snakket, grinet og er blevet mange oplevelser rigere.

RENGØRINGSLISTE:

På listen kan man se hvilke andre familier man i hvilken uge skal møde op en gang og udføre en beskrevet rengøring sammen med.

- Aage bestemmer fra uge til uge hvor og hvad der trænger. Opgaven findes på opslagstavlen i aulaen lige ved indgangen til lærerværelse/kontor
- Den øverst nævnte familie har ”ansvar” for at indkalde de to øvrige familier til rengøringen.
- Man bytter selv med en anden familie hvis man er forhindret i den udpegede uge.
- Ring til kontoret eller til Aage (tlf.4140 0670) og få en aftale om hvornår der skal være låst op – gerne et par dage i forvejen

46	Vibeke Tang og Henrik Madsen Clemens 8, Nim, 8740 Brødstrup	Isabella	4011 6166 2184 9864	Vibeke.tang@me.com hm@danskhalbyggeri.dk
	Birgitte og Brian W. Ahler Galgehøj 46, Brødstrup	Emma, Emilie, Merle	2242 7932 2812 0618	birgitteahler@hotmail.com b.ahler@hotmail.com
	Karina og Martin Lund Dupont Trædenvej 9	David	4165 5946 2066 6335	zebramus@hotmail.com martin-34-2@hotmail.com
47	Maria og Kim Hansen, Bavnehøjvej 2, Brødstrup	Noah	2874 7170 2548 7071	mh@fruhansenblomster.dk kh@turbinehallen.dk
	Tinna og Bjørn Andresen, Potmosevej 20, Østbirk	Victor	3053 6973 9350 8115	Tvb.andresen@gmail.com
	Jane Kannegaard, Bavnehøjvej 3 Brødstrup	Isabella	5381 4636	jkannegaard@gmail.dk
48	Mie og Kristoffer Holdensen, Vestergade 22, Brødstrup	Klara, Isak, Alberte	2012 7794 2829 5083	tubaen@live.dk kholdensen@gmail.com
	Lotte Koch, Gasvej 13 a, 1., Horsens Lasse Brøner, Højlundvej 24, Skanderborg	Alma, Vigga	2973 6505 2980 0236	bromskoch@gmail.com lassebroener@koch-online.dk
	Sahar Bigamiry Warthoesvej 2, 1, tv	Tila	2871 6518	sbigamiry@yahoo.dk
	Karina og Anders Nedergaard Føvlingvej 16	Lærke	4068 5272 2081 5893	karinastrit@gmail.com
49	Winnie Nielsen Skolebakken 1, Brødstrup	Freja, Lucas	2182 7125	winiprivat@yahoo.dk
	Maj-britt og Glenn Scharling Grumstedbjergvej 4, Brødstrup	Emilie	2679 6582 2016 2988	mgscharling@live.dk
	Camilla Gregersen, Skolebakken 6a Thomas Elling, Silkeborg	Lina	2296 6930 2769 7343	Milleg123@hotmail.com Elling1989@hotmail.com